

Idioma Modern II (Portuguès)

Codi: 100051

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	OT	3	0
2500239 Història de l'art	OT	4	0
2500240 Musicologia	OT	3	0
2500240 Musicologia	OT	4	0
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500243 Estudis clàssics	OT	3	0
2500243 Estudis clàssics	OT	4	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	3	0
2500245 Estudis Anglesos	OT	4	0
2500246 Filosofia	OT	3	0
2500246 Filosofia	OT	4	0
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OT	3	0
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OT	4	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	3	0
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OT	4	0
2500256 Antropologia Social i Cultural	OT	3	0
2500256 Antropologia Social i Cultural	OT	4	0
2500501 Història	OT	4	0
2501002 Geografia i ordenació del territori	OT	3	0
2501002 Geografia i ordenació del territori	OT	4	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	3	0
2501792 Estudis de Català i de Clàssiques	OT	4	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0

2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	3	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	4	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	3	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2502533 Estudis Francesos	OT	3	0
2502533 Estudis Francesos	OT	4	0
2502758 Humanitats	OT	3	0
2502758 Humanitats	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Helena Maria Milheiro Tanqueiro
Correu electrònic: Helena.Tanqueiro@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: portuguès (por)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'escau.

Objectius

L'assignatura Idioma Modern II (portuguès) pretén familiaritzar l'estudiant amb els aspectes essencials de la llengua portuguesa actual tant en la seva vessant escrita com oral. Aquesta assignatura té una continuïtat evident amb Idioma Modern I (Portuguès).

Competències

Història de l'art

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Musicologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Arqueologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis clàssics

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis Anglesos

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Filosofia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Llengua i Literatura Catalanes

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Antropologia Social i Cultural

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Geografia i ordenació del territori

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis de Català i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis de Francès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis de Francès i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis de Francès i Espanyol

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Anglès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Anglès i Francès

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis Francesos

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Humanitats

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Resultats d'aprenentatge

1. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent
2. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
3. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
4. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
5. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
6. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
7. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
8. Mantenir una conversa adequada al nivell de l'interlocutor.
9. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
10. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina
11. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina.
12. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
13. Realitzar presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequat

Continguts

1. FUNCIONS

Afirmar, negar; identificar/se; anunciar; assentir, dissentir; comparar; informar; descriure; definir requisits; expressar coneixement o desconeixement, expressar el grau de seguretat d'un fet: demanar i expressar si es recorda una cosa o algú, rectificar.

Expressar acord i desacord; expressar una opinió; formular hipòtesis; predir; suposar.

Invitar, acceptar o declinar una invitació; expressar el propòsit, la intenció o la voluntat de fer alguna cosa; oferir alguna cosa/ajuda, oferir-se a fer alguna cosa, respondre a un oferiment.

Animar a fer una cosa, demanar consell, aconsellar, recomanar; alertar; concertar una cita; demanar i donar instruccions; demanar i donar permís, prohibir o denegar permís; demanar ajuda; demanar confirmació; demanar descripció;; demanar opinió; demanar alguna cosa, demanar que algú faci alguna cosa com a favor; demanar sobre el propòsit, la intenció o la voluntat de fer una cosa; ordenar; proposar, queixar-se

Expressar sentiments: diversió, avorriment; alegria, felicitat, il·lusió, tristesa, pena, condol ; afecte o simpatia, antipatia; aprovació, desaprovació, interès, desinterès; gust, disgust; preferència; indiferència; dubte, ignorància, seguretat, inseguretat; esperança; sorpresa; ràbia; satisfacció insatisfacció; estats físics, de salut o d'ànim; sensacions físiques o psíquiques.

Saludar, respondre a una salutació; donar la benvinguda; presentar/-se, respondre a una presentació; acomiadar/-se; invitar, acceptar, refusar una invitació; adreçar-se a algú, atraure l'atenció, respondre a una interpel·lació; demanar per algú, respondre quan es demana per algú; agrair, respondre a un agraïment; aprovar, desaprovar; demanar i acceptar disculpes o perdó; excusar-se, acceptar excuses; lamentar; expressar cortesia i compliment, felicitar, respondre a una felicitació; interessar-se per algú/alguna cosa, respondre a mostres d'interès.

Demanar o donar informació sobre una paraula o expressió que no es coneix; demanar confirmació sobre la comprensió d'un enunciat; parafrasejar, demanar i donar confirmació sobre la correcció d'un enunciat.

2. COMPETÈNCIA SOCIOCULTURAL

Vida quotidiana: horaris, hàbits alimentaris (dieta, comportament a taula); vacances, festes, activitats de lleure.

Condicions de vida: la casa, paisatge , clima...

Relacions interpersonals: estructura familiar i relacions de parentiu, relacions entre generacions.

Valors i creences: tradicions, nacionalitats, països.

Llenguatge corporal: comprensió d'alguns gestos característics.

Convencions socials: puntualitat, indumentària, regals, celebracions, visites, convencions i tabús al comportament i a la conversa.

3. COMPETÈNCIA SOCIOLINGÜÍSTICA

Ús de les formes de tractament formal i informal.

Ús de les fórmules de cortesia que varien d'una cultura a una altra i la inadequada aplicació de les quals entrebanca o impossibilita el funcionament dels principis de cooperació i pot comportar malentesos interculturals.

Iniciació al reconeixement d'alguns aspectes paralingüístics i de llenguatge corporal, molt bàsics, com a suport per facilitar la comprensió de la llengua que s'aprèn.

4. COMPETÈNCIA DISCURSIVA

4.1. Organització del discurs (oral i escrita)

Relació del text amb la situació de comunicació. Identificació i/o selecció dels indicis situacionals (lloc, canal, destinataris, persones interlocutores i relació entre ells...), la intenció comunicativa en situacions clarament definides i previsibles i el registre oral i escrit, formal i informal.

Coherència textual: el text com a unitat global de significat. Pertinència del contingut. Selecció i estructuració del contingut. Ordenació lògica de les idees i selecció de les estructures morfosintàctiques i del lèxic adequats.

Cohesió textual: organització interna del text oral i escrit.

- Inici del discurs: dá licença ; caro/querido ; cara/querida + nome.

Desenvolupament del discurs: manteniment del tema, substitució d'elements esmentats o per esmentar, concordança dels temps verbals i amb els marcadors temporals propis del nivell.

La connexió: ús d'elements d'enllaç i organització del text.

Conclusió del discurs: indicació de tancament textual: " e para acabar", e finalmente".

Discurs oral: iniciació i manteniment El torn de paraula: presa, manteniment i cessió.

4.2. Tipologia dels textos (orals i escrits)

Expressió i interacció oral: descripcions de persones, llocs i imatges; narracions de fets concrets i d'experiències; instruccions bàsiques: receptes, pautes per fer una cosa i indicacions per anar a un lloc; converses de caràcter col·loquial en situacions de la vida quotidiana; converses telefòniques.

Expressió i interacció escrita: descripcions de persones, llocs, imatges; narracions de fets concrets i d'experiències; instruccions bàsiques: receptes, pautes per fer una cosa; cartes informals, notes i postals. Missatges de correu electrònic; elaboració d'anuncis breus; respostes a anuncis breus; participació en xats, blogs, moodle, etc.; escriure per comunicar o compartir opinions i també pel plaer d'escriure (o jugar amb la llengua): cançons, poemes, breus textos literaris, etc.

Comprensió oral: documents àudio i audiovisuals breus de situacions habituals de la vida quotidiana.

Comprensió escrita: notes, postals, cartes sobre temes habituals de la vida quotidiana; fullets d'informació general o específica (turístics, d'instruccions de funcionament, sobre una institució o lloc públic (museus, biblioteques, escoles...), amb informació mèdica senzilla; programació de televisió, cartellera d'espectacles; horaris de transports públics i altres; anuncis breus sobre temes relacionats amb situacions de la vida quotidiana; cançons i poemes, breus i senzills, lectures graduades; textos curts de diaris o revistes; enunciats d'exercicis i d'exàmens o explicacions gramaticals.

Mediació oral i escrita: entre els companys i amb el professor.

5. COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA

5.1 Competència gramatical

El substantiu i els determinants: revisió i consolidació

Els pronoms: pronoms personals i formes de tractament; els pronoms reflexius i recíprocs; formes tòniques i àtones. Pronoms *o/ a/ os/ as* en funció d'OD davant del verb: pròclise: *não o conheço*. Pronoms en funció d' OD darrera del verb: ênclise: *eu convidei-o; queremos convidá-lo*. Posició i transformacions. Pronoms d'OI *lhe, lhes*: *vamos telefonar-lhes*. Pronoms relatius (*que/quem/onde*) i interrogatius (*que/quem/qual/ quantos*)

L'adjectiu. Grau comparatiu i superlatiu.

El verb: verbs de règim preposicional; verbs reflexius i pronominals; present, passat i futur d' indicatiu i subjuntiu formes regulars i irregulars; el condicional; l'imperatiu; "l'infinitivo pessoal flexionado": (*acho melhor, é melhor, até + infinitivo pessoal*). Participis regulars i irregulars en les tres conjugacions: *acabado; resolvido/ dito; feito*. Gerundi. Funcions sintàctiques dins de l'oració.

Les preposicions: contraccions; locucions preposicionals.

Els adverbis: locucions adverbials.

Els connectors més freqüents: *mas, embora, mesmo que, se, quando, até; porém, porque; quer; ainda que; logo que; depois que; desde que; enquanto*.

5.2. Competència lèxica

Lèxic més freqüent referit a camps semàntics bàsics i el relacionat amb els documents que apareguin i amb els interessos de l'alumnat.

Famílies lèxiques: sinònims i antònims.

Metodologia

L'assignatura de Idioma Modern II (portuguès) és de caire instrumental i essencialment pràctic. L'èmfasi en les activitats formatives es posarà en la participació activa de l'alumnat per poder assolir les competències previstes en aquesta guia docent.

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Classe magistral amb suport TIC i discussió col·lectiva
- Pràctica d'expressió escrita i oral en llengua portuguesa
- Realització d'exercicis individuals i en grup, tant escrits como orals
- Realització d'activitats autònomes: exercicis del quadern, preparació de les proves, lectures, redaccions, recerca d'informacions a Internet...
- Intercanvis a classe (professor-estudiant, estudiant-estudiant)
- proves de gramàtica, d'expressió escrita/oral i de comprensió escrita/oral

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i pràctiques; Pràctica oral a l'aula	52	2,08	2, 3, 4, 7, 11
Tipus: Supervisades			
Preparació de treballs i Tutories	15	0,6	1, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectura de llibres de text, dossiers, textos; Repàs (gramàtica, lèxic, tècniques d'expressió escrita...) Realització de treballs	70	2,8	1, 3, 12

Avaluació

En la correcció de les activitats i proves d'avaluació es tindrà en compte que s'hagi obtingut un grau d'assoliment suficient de les competències segons els resultats d'aprenentatge esperats, que s'estableixen en el punt 5 de la Guia docent.

El sistema d'avaluació s'organitzarà en tres mòduls:

- 1) Proves de comprensió escrita i oral i d'ús de la gramàtica i del vocabulari
- 2) Presentació d'una exposició oral
- 3) Treball escrit

L'avaluació del curs serà contínua, i inclourà la feina feta al llarg del curs, tant les diverses proves com els treballs lliurats durant tot el semestre.

Es considerarà com a '**no avaluable**' si l'alumne ha lliurat menys d'un 30% dels treballs assignats al curs i ha realitzat menys d'un 30% de les proves. Per tant, si l'alumne ha fet més d'un 30% de cada part, se l'avaluarà.

La **reavaluació** sols s'oferirà a aquells alumnes que, havent fet avaluació contínua, hagin suspès o no lliurat alguns dels treballs (fins un màxim de 30% dels treballs assignats) i vulguin recuperar-lo. Algunes tasques no es poden repetir (participació a classe, presentacions orals, exercicis fets a classe).

El plagi: El plagi total i parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (això inclou copiar frases o fragments d'Internet i afegir-los sense modificacions al text que es presenta com a propi), i és una ofensa greu.

CASOS PARTICULARS: Els estudiants **lusòfons** hauran de complir les mateixes condicions d'avaluació que la resta d'estudiants, fins i tot si el professor els dispensa d'assistir a classe. La responsabilitat del seguiment de les activitats formatives i d'avaluació recau exclusivament en l'estudiant.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentació d'una exposició oral	25	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 8, 13
Proves de comprensió escrita i oral i d'ús de la gramàtica i del vocabulari	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13
Treball escrit	25%	10	0,4	1, 2, 3, 6, 7, 12

Bibliografia

1. Manuais

Ana Cristina Dias. Entre Nós 2 - Método de Português para Hispanofalantes (Livro do Aluno + CD Áudio + Caderno de Exercícios). Lisboa, Lidel, 2011.

Helena Lemos, Praticar em Português - Nível Elementar, Lisboa, Lidel, 2013.

Ana Tavares. Português XXI 2 (Livro do Aluno + CD Áudio + Caderno de Exercícios). Lisboa, Lidel, 2014.

2. Gramáticas

Olga Coimbra e Isabel Coimbra, Gramática Ativa 1, 2ª ed., Lisboa, Lidel, 2011.

Celso Cunha e L. F. Lindley Cintra, Nova Gramática do Português Contemporâneo, Lisboa, Figueirinhas, 2013.

3. Dicionários e Prontuários

Dicionário da Língua Portuguesa Contemporânea, Academia das Ciências de Lisboa, Lisboa, Verbo, 2001.

Dicionário Moderno da Língua Portuguesa, Porto, Porto Editora, 2016.

Dicionário Moderno de Sinónimos e Antónimos, Porto, Porto Editora, 2016.

Dicionário Moderno de Verbos Portugueses, Porto, Porto Editora, 2015.